

uttra indították. A »The Daily Telegraph« a külügyminisztérium köreire hivatkozva azt írta, hogy »bár Clayton nem vizsgálgatja kifejezetten tervet, valószínűleg javaslatokat terjeszt majd elő, feltárva hogy milyen gazdasági elrendezések kidolgozását várja el az USA Anglia és a többi országok részéről«. Magyarán: hogy az egyes államok mit »kezdemenyízenek«. Ami pedig az Egyesült Államok »jóságát« illeti: köztudomású, hogy az USA tultermelésben van, mert a háború alatt ipari termelése megnőtt. Most tehát piacot kell teremtenie. Ezért ad kölcsönöket, ezért készít segélyterveket.

Bevin péntek esti beszédében van még egy pont, amit nem lehet szó nélkül hagyni. Bevin a dollárdiplomáciát teljesen alaptalannak és kitalálnak minősítette. Akkor már Walter Lippmannt, az amerikai nagytőke közismert ideológusát és publicistáját is inkább becsüljük, mert ő nyíltan bevallotta, hogy igenis terjeszkedési tendencia van az amerikai külpolitikában és nincs szükség, hogy ezt a kommunizmus elleni harcra szóló prédikációval burkolják.

P. G.

Az olajlentermelés és a 3 éves terv

Irtta: dr. Hajas József.

Az ipari növények termelése és azok közül is az olajlen egyike a 3 éves terv legfontosabb feladatának. A terv megvalósítása során nagy gondot kell fordítani ezen növények termelésére annál is inkább, mert a magyar gazdaságadalomban ezekkel szemben bizonyos tartózkodás nyilvánul meg.

Ezen tartózkodás azzal magyarázható, hogy a magyar kisgazda társadalom az ipari növények termelésének gyakorlatában még bizonyos mértékig járatlan, másrészt azzal, hogy ilyen kockázatos termelésbe a magyar gazda csak akkor bocsátkozik, ha a munkájának megfelelő ellenértékét biztosítottak látja. A 3 éves terv végrehajtása során tehát gondoskodni kell arról, hogy az ipari növények termelését a magyar gazdaságadalom legszélesebb rétege is megismerje. Másrészt arról, hogy a megfelelő árpolitikával olyan beváltási árat biztosítsanak az ipari növényeknek, amely a gazda fáradságát megfelelően jutalmazza.

Európa általában olajlenmag behozatalra szorul. Egyedül hazánknak sikerült egy-két évig, bizonyos mértékig magát a behozattól függetlenítenie.

A világ feleslegeinek legnagyobb fogyasztója Európa, de ezenfelül komoly behozatalra szorul az Amerikai Egyesült Államok, Ausztrália és Japán is. Az Európába szállított olajlenmag egy részét az importáló államok feldolgozzák és olajként exportálják tovább (Hollandia, Belgium, Franciaország). A lenolajforgalom a világon 100—125.000 tonnára tehető.

Dacára annak, hogy agrárállam vagyunk, hazánkat mégis a lenmagimportáló európai országok közé kell sorolnunk. Termelésünk az 1931—1940. évi átlagban a következő volt: vetésterület 15930 kat. hold, szántóterületünk 0.2 %-a, átlagtermelés kat. holdanként 3.9 q. a termés 57.745 q.

A második világháború alatt az önállóságra szoruló országok mindent elkövettek lenmagimportjuk csökkentésére. A belső termelés növelésével egyes államoknak sikerült is magukat a világpiac helyzetétől függetleníteni. Ezen felül a technika fejlődésével a lenolaj pótlására egyéb anyagok felhasználása is elterjedt. Az egyes termeléseknek átállítását és a pótlanyagok elterjedését számszerűen felmérni még nem lehet, ennél fogva ezeknek a következményeit sem tekinthetjük át. Egyenlőre csak egy tény állapíthatunk meg: azt, hogy a háború után az európai piacon lenmaghiány volt és részben még mindig van, amelynek kihasználását az 1944. évi termelésünk kiszállításával meg is kíséreltük.

A háború éveitől lenmagtermelésünk örvéndes fejlődésnek indult olyannyira, hogy belföldi szükségletünket fedezni tudtuk.

Termelésünk 1946-ban sajnálatosan visszaesett, ami egyrészt a mezőgazdaság súlyos háborús kárai miatt magyarázható, (igaerőhiány, növényi tápanyaghiány, stb.) másrészt az arányosan kedvezőtlen belföldi értékesítéssel. 1946-ban összesen 4.873 kat. holdon termeltünk olajlent 2.1 q-s kat. holdankénti termésátlaggal és 10.150 q össztermeléssel.

Termelésünk ilyen mérvű visszaesése mellett belföldi szükségletünket, amely 1938. előtt lenolajban mintegy 150—200 vagon volt, nem tudjuk hazai termelésünkből fedezni és kénytelenek leszünk a multához hasonlóan szükségletünk egy részét importálni. (1938. előtt 50 %). Tekintettel arra, hogy a lenolaj elsősorban a lakkok, kenécek, stb. alapanyaga, az ujjáépítés során szükségletünk nagymérvű megnövekedésével kell számolnunk, ami tehát — ha a rendszeres importot el akarjuk kerülni — termelésünk nagymérvű fokozását teszi szükségessé.

A 3 éves tervvel kapcsolatban tehát mindent el kell követnünk aziránt, hogy az ujjáépítéshez anyagra nélkülözhetetlen nyersanyagot feltétlenül biztosítsuk.

Amatőrmunkák gondos kidolgozását vállalja **Kozó-Fotó**
Mikszáth Kálmán utca 11.
Telefon 8-65. — Fotóanyag-, film-, fényképezőgép árusítás

Szegeden

uj gondolat születik...

— Megjelent az első könyv a demokratikus Magyarország megszületéséről —

Vaskos kötet fekszik előtünk. Külső kiállításban is kifogástalan. Majdnem négyszáz oldalon hatvanöt riport következik sorra a könyvben, amelynek »A debreceni feltámadás« a címe. **Paál Jób** és **Radó Antal** szerkesztették ezt a könyvet és a hatvanöt riport közül ötvenet **Paál Jób**, a Szegeden is ismert nemzetközi riportert írt.

Paál Jób és **Radó Antal** kétségkívül hűzogat póló munkát végeztek, amikor mindvégig élvezetes módon ismertetik meg az olvasóval a magyar történelemnek alig ismert, de jelentőségében egyik legfontosabb korszakát, azt az időpontot, amely a Tiszántulnak ezerkilencszáznegyvennégy és százötven között történt felszabadulástól a Debrecenben megalakult Ideiglenes Nemzeti Kormány Budapestre költözéséig eltelt. Hat hónapig tartott ez az időszak és e hat hónapból pontosan száz napig volt Debrecen az ország fővárosa.

Bennünket szegedieket e hatalmas könyv már csak azért is közelről érdekel, mert a Szerkesztők egy teljes ívet szenteltek Szegednek. Beható részletességgel közlik mindazt, ami ezerkilencszáznegyvennégy október tizenegyedikétől az esztlend utolsó napjáig Szegeden történt és e tekintetben az aktív szereplők — **Vas Zoltán**, **dr. Pálffy György** főispán, **dr. Valentiny Ágoston** és mások — nyilatkozatain kívül a **Délmagyarország** akkor megjelent számai szolgáltatják a mindvégig érdekes riportokhoz az adatokat. Megállapítja a könyv, hogy a **Délmagyarország** megjelenése »fordulópontot jelent a magyar sorsban... A **Délmagyarország** megjelenése jelentette politikai téren első ízben az összefogást és leszögezi a riport, hogy a **Délmagyarország** »a magyar újságírás bravúros csúcsteljesítménye volt.« A **Délmagyarország** ezerkilencszáznegyvennégy végén megjelent három tucatnyi száma történelmet reprezentál. A **Délmagyarország**ban jelent meg **Vörös János** szövege, e lap jelentette — állapítja meg a könyv — »a magyar történelemben azt a történelmi fordulót, amelyet szegedi kézfogásnak nevezünk.« E lap hasábjain született meg tulajdonképpen a **Magyar Nemzeti Függetlenségi Front**, amely alapja volt a politikai pártok együttműködésének, a nemzetgyűlés és a kormány megalakulásának és a demokratikus Magyarország megszületésének.

Kétségkívül ez az oka annak, hogy »A debreceni feltámadás« részletes beszámoló a **Délmagyarország** megszületésének történetéről, közli **Vas Zoltán** érdekes nyilatkozatát arról, hogy miként érkezett ő, majd utána miként jötték **Révai József**, **Farkas Mihály**, **Gerő Ernő** és **Nagy Imre** Szegedre, amelyet működésük bázisául építettek ki. A **Délmagyarország** hasábjain nyomtatták le először ezt a szót, hogy »Nemzeti Kormány«, e városban alakult meg először a **Nemzeti Bizottság** és Szeged a december tizenkettedikén Moszkvából Debrecenbe érkezett politikusok tanácskozásába már a következő napon bekapcsolódik, szegedi emberek vesznek részt a kormányalakításban és szólnak az Ideiglenes Nemzetgyűlés történelmi első tanácskozásán.

»Szegeden új gondolat születik...« — ez a címe annak a fejezetnek, amely — elismerjük: tiszteletreméltó tárgyilagossággal a szegedi eseményeket ismerteti. E fejezetben talál az olvasó hatvanöt riportban pereget le előtünk filmszerűen mindazt, ami első sorban Moszkvában, azután Debrecenben, a felszabadult Tiszántulon és végül a szörnyű ostrom után szabaddá vált Budapestén a történelmi időben megese.

Meg kell állapítanunk, hogy vannak a könyvben olyan részletek — ezek közé tartoznak elsősorban a moszkvai tárgyalások, Molotov külügyminiszter dolgozószobájában lefolyt jelenetek — amelyek teljesen ismeretlenek voltak eddig még az eseményeket nagyjából ismerték előtt is.

»A debreceni feltámadás« vaskos és érdekes kötetét mindenkinek el kell olvasni, mert a magyarság történetének ama katasztrófájának is magasztos korszakát ismerteti, amikor a sir széléről az élet országutjára lendül e nemzet sorsának kereké.

3400 vagon tüzfakiutalást kapott Szeged

Tüzfakutalványok bevezetését tervezik

Pénteken dr. Tölcséry László és dr. Simon József tanácsnokok Budapestén tárgyaltak a város faszükségletének beszerzésére. Ez alkalommal résztvettek a megbeszéléseken az Anyag- és Árhivatalban az alföldi vármegyék és városok képviselői is. Bejelentette az Anyag- és Árhivatal, hogy jelenleg 20 ezer vagon fa van kitermelés alatt és ennek a mennyiségnek egy részét már ki is termelték. Ebből a 20 ezer vagonból ezerhatszáz vagonot kap Szeged is azzal, hogy folyamatosan szállítsák le. A városnak azonban még további 5 ezer vagon fára van szüksége. A további tárgya-

lások során ezért hozzájárult a hivatal ahhoz, hogy újabb 1700 vagonos kiutalást bocsássonak Szeged rendelkezésére a külföldi exportfából.

Szegednek azonban mindezen felül még anyagi támogatásra is lenne szüksége a további famennyiségek beszerzéséhez. Ezt a kérdést is rövidesen felülvizsgálják az Árhivatalban. Bejelentették egyben, hogy a közellátási minisztérium fátalványok kibocsátását tervezi. Előreláthatóan már a jövő héten elkészítik az utalványokat és ezeket az egyes városokban a tüzfakészlet megérkezésekor osztják ki a lakosság között.

Revolverrel hívta vissza a feleségét, három évet kapott

Még tavasszal történt, hogy Szakács János püspöklélei hentesmester a rőgtönítelőbíróóság elé került. Feleségétől különváltan élt s többször hívta haza, de az asszony nem akart visszatérni. Tavasszal élvette a vefe közösen lakó Virág János rendőrevolverrel, felkereste feleségét, aki ismét elutasította. Erre rálőtt, de nem

talált, majd ismét lönni akart, ekkor a fegyver csütykötököt mondott. A rőgtönítelő bíróság rendes bíróság elé utalta az elkeseredett férj ügyét. A törvényszék Szalay tanácsa szombat szándékos emberölés bűntettének kísérlete miatt nem jogerősen 3 évi fegyházra és öt évi hivatalvesztésre ítélte Szakács Jánost.

Tanyafejlesztési kiállítás nyílik Szegeden

A szegedi ipartestületben 8-tól 16-ig a nemrég megalakult nagy-szegedi tanyafejlesztő és építő szövetkezet a magyar művészeti ta-

nács támogatásával országos kiállítást rendez. A kiállítás célja, hogy bemutassa azokat a terveket, amelyek az egészséges falusi lakóházak és települések kialakítására szolgálnak. Az országban rövidesen két mintatelepülést akarnak létesíteni. Az egyik a dunántúli Mór-icz Zsigmond-falva lesz, a másik pedig Ruzsajárás mellett létesül Móra Ferenc-falva néven. A kiállítás rendezője, Rácz Károly ügyvezető ma, vasárnap Ruzsajárás népének mutatja be a terveket. Keddtől kezdve a többi tervekkel együtt megtekintheti Szeged közönsége is az érdekesnek ígérkező kiállítás anyagát, amelyet azután az ország több városában bemutathatnak.

**SZÉCHENYI
FILMSZÍNHÁZ
SZEGED
TELEFON 490**

Ma utoljára
Rita Hayworth és Fred Astaire
ragyogó filmje

Ismeretlen imádó

A műsor keretében személyesen fellép

KAZAL LÁSZLÓ

Hétfőtől szerdáig

Fiúk az intézetben

Életkép egy francia fiúinternátusról, sok izgalmas fejezetben

Főszereplők:

Erich v. Stroheim

Michel Simon

Azonkívül: **Hiradók.**

Előadások fél 5, fél 7 és fél 9-kor.

Szórakozzunk Tombacz-étterem
udvari terasszán! Bálini Dezső

szalonegyüttese! Kitűnő konyha! Porter sör csapon! Espresso! Szolid árak!

Fizess elő a Délmagyarországra!